

Ansvarlig forvaltning

Statens pensjonsfond utland

Seminar 25. mars 2020

Forvaltningsmål

MÅL

**Høy avkastning
på lang sikt**

FORUTSATT

- Moderat risiko
- **Ansvarlig forvaltning**
- Effektiv organisasjon
- Full åpenhet

Ansvarlig forvaltning

Sette prinsipper

Standarder

Forventninger

Forskning

Utøve eierskap

Stemmegivning

Dialog

Oppfølging

Investere ansvarlig

Risikovurdering

Investeringer

Nedsalg

Sette principi

Vi følger internasjonale standarder

Global Compact

Veiledende prinsipper for
næringsliv og menneskerettigheter

Prinsipper for
ansvarlig utlån og låneopptak

Prinsipper for
selskapsstyring

Retningslinjer for
flernasjonale selskaper

Vi bidrar til internasjonale standarder

Innspill til offentlige høringer i 2019

Rapportering om bærekraft

- Børsen i Hongkong
- Canadas ekspertpanel for bærekraftig finans
- Corporate Reporting Dialogue
- Det amerikanske verdipapirtilsynet
- EU-kommisjonen
- European Financial Reporting Advisory Group
- Komité for ansvarlige næringskjeder i Japan
- PRI Association

Gode insentiver til ledelsen

- EU-kommisjonen
- Finanstilsynet i Australia

Skatt og åpenhet

- Global Sustainability Standards Board
- Financial Accounting Standards Board
- OECD

Vi arbeider for felles rammeverk

Relevant, pålitelig og sammenlignbar rapportering

- Finansielt vesentlige indikatorer per bransje, og bredere påvirkning

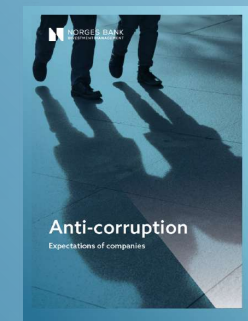
- Informasjon om eksponering, håndtering og tall
- Integret rapportering
- Behov for standardisering

Forventninger selskapers styrer

Miljø

Samfunn

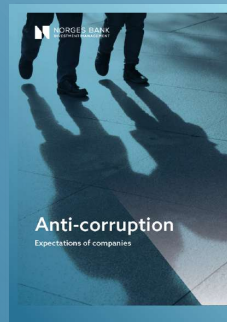

- Integrere bærekraftig virksomhet i selskapets strategi
- Integrere risikoer knyttet til bærekraft i selskapets risikostyring
- Rapportere om prioriteringer, nøkkeltall og målsetninger i forhold til bærekraft
- Opptre ansvarlig og åpent i forhold til myndigheter

Sammenfall med FN-målene

Langsiktig verdiskapning

Oppdaterte stemmeretningslinjer

Klare prinsipper og mer åpenhet

Akademisk forskning

Bærekraft	Klimaendringer og effektive kapitalmarkeder	Prof. Hong	
	Finansiell tilnærming til miljørisiko	Prof. Engle	
Selskapsstyring	Aksjeutstedelser og aksjonærenes innflytelse	Prof. Holderness	
	Aktivt eierskap	Prof. Becht, Franks, Wagner	

Utøve eierskap

Eierskap

Investert i mer enn 9000 selskaper i 71 land

Stemmegivning

116 777 forslag ved 11 518 generalforsamlinger

Dialog

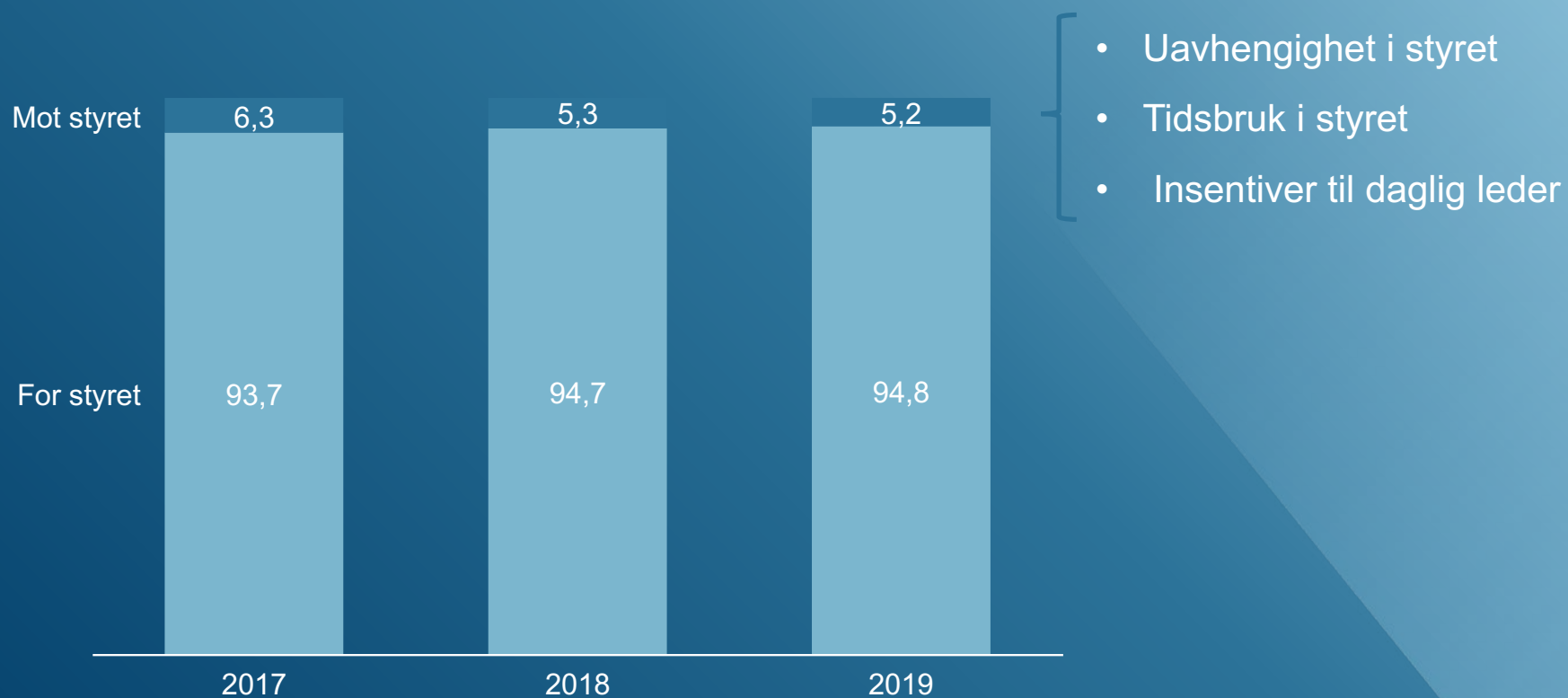
3 412 møter med selskaper

Oppfølging

3 941 analyser av selskapsrapportering

Vi støtter styrene

Andel stemmer for og mot styrets anbefaling 2017-2019. Prosent

Aksjonærforslag om bærekraft

265 forslag i 2019

Kriterier

Finansielt
relevant

Styrets ansvar

Selskapets
tiltak

Støtte

- 40 prosent av forslagene
- Alle forslag som fikk flertall
- Bedre rapportering og retningslinjer fra styret

Selskapsdialog

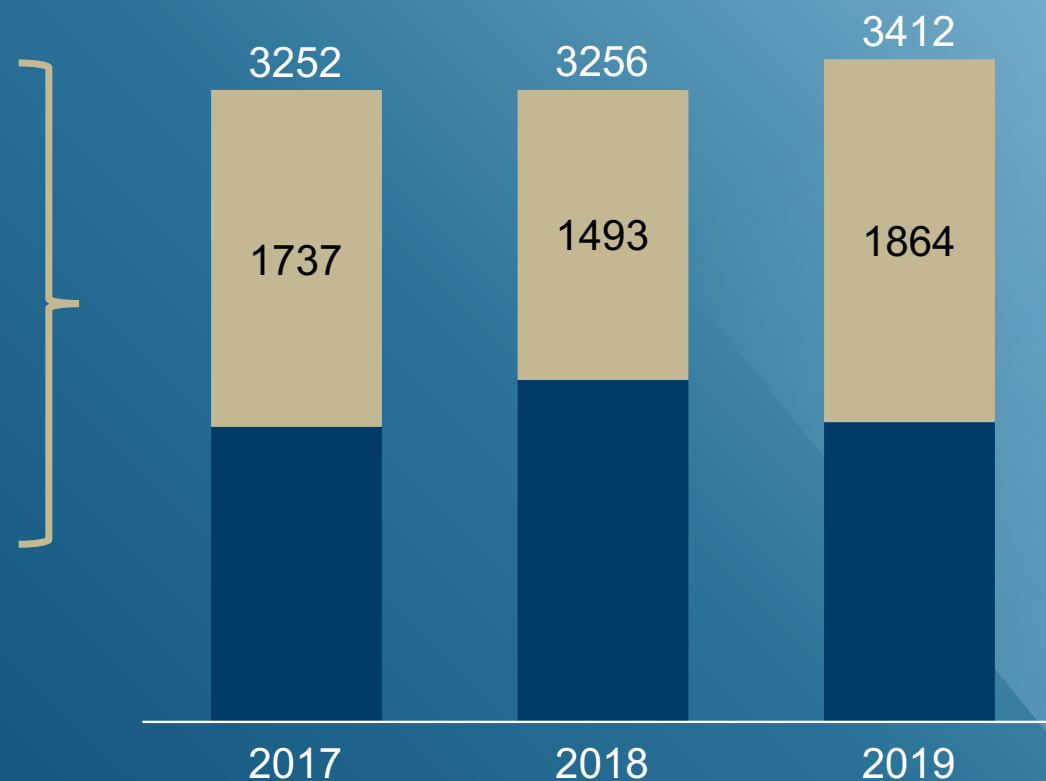
1864 selskapsmøter hvor vi tok opp selskapsstyring og bærekraft

Temaer i dialogen

- Miljø
- Sosiale forhold
- Selskapsstyring

Hendelser

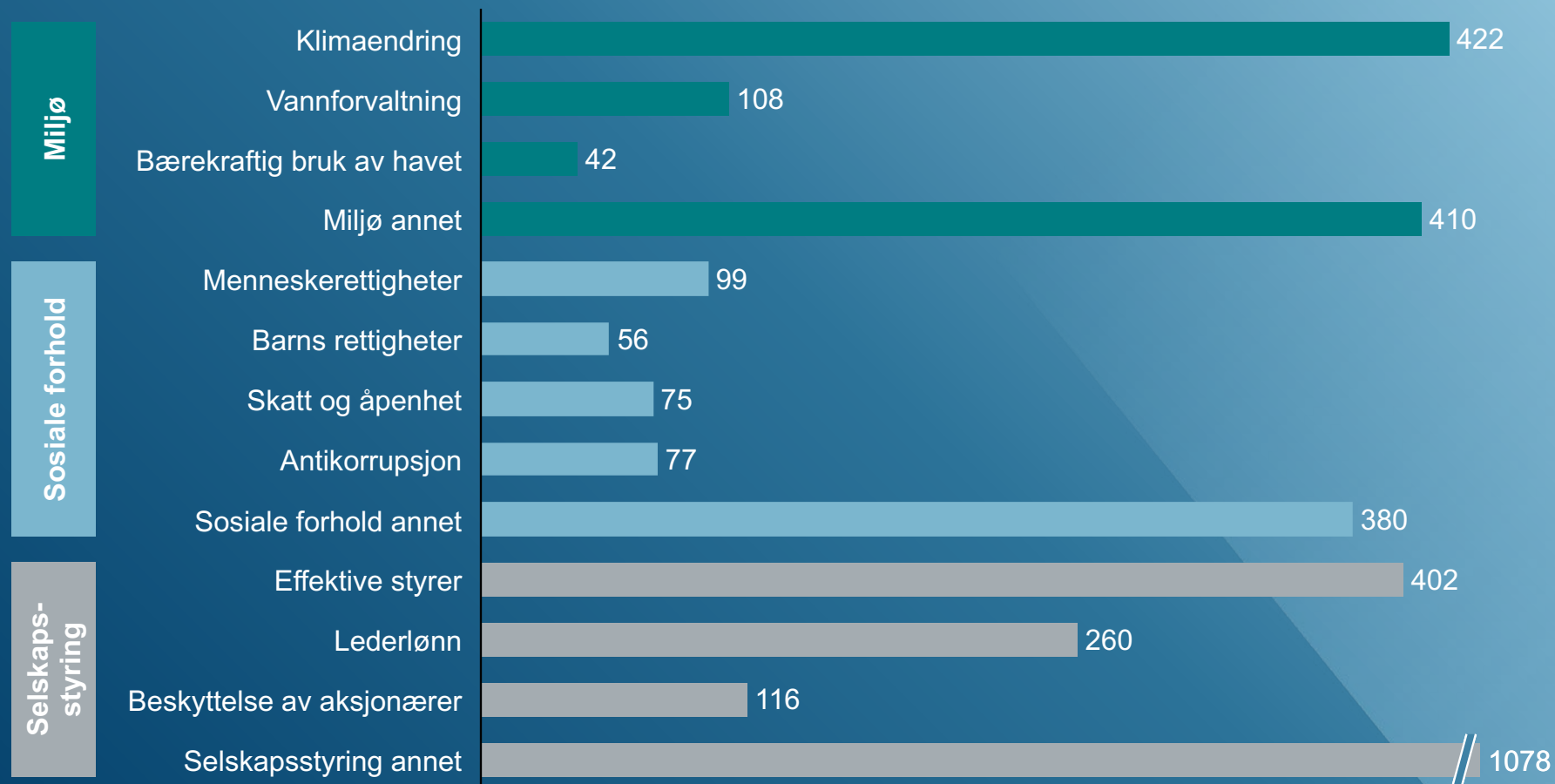
Etiske retningslinjer

Selskapsdialog

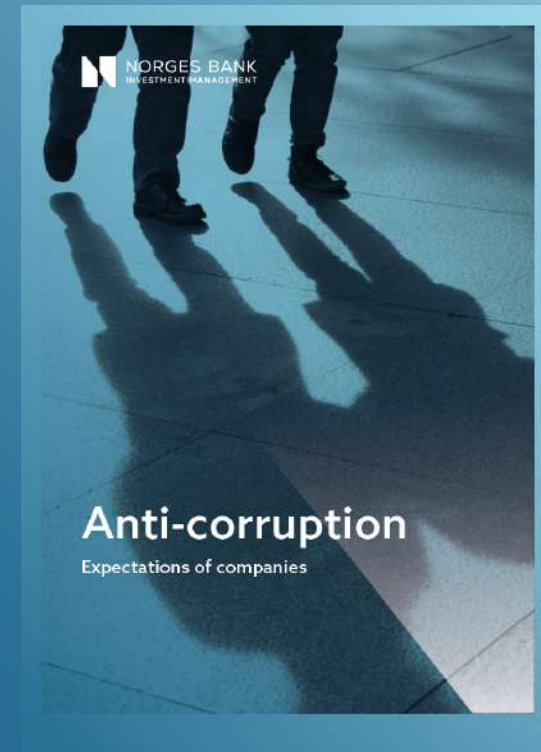
Temaene vi tok opp i de 1864 møtene om selskapsstyring og bærekraft

Banker

Utfordring med hvitvasking

- 2-5% av BNP hvitvaskes hvert år
- Økte bøter og regulatorisk oppmerksomhet
- Bransjen kan:
  - Utvikle styringsstrukturer og prosesser
  - Bruke ny teknologi for å overvåke kundeforhold og transaksjoner
  - Bygge internkultur
  - Samarbeide med myndigheter

Vi vurderer selskapenes rapportering

Vurdering og oppfølging av selskapenes rapportering	Miljø			Samfunn			
	Water management	Climate change	Ocean sustainability	Human rights	Children's rights	Tax transparency	Anti-corruption
# selskaper	493	1749	249	500	500	200	250
# indikatorer	50	29	25	50	52	51	72

~160 000 vurderinger av selskapsrapportering

Vi vurderer selskapenes rapportering

Eksempler på god rapportering i 2019

Barns rettigheter

Unilever NV
Nestle SA
The Coca-Cola Co
Adidas AG
The Hershey Co

Vannforvaltning

Coca-Cola HBC AG
Anheuser-Busch InBev SA/NV
BASF SE
Danone SA
Iberdrola SA

Klimaendringer

Kellogg Co
Verbund AG
Orsted A/S
L'Oreal SA
Owens Corning

Menneskerettigheter

Microsoft Corp
Burberry Group PLC
Diageo PLC
Anglo American PLC
HP Inc

Skatt og åpenhet

Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA
BHP Group PLC
Vodafone Group PLC
Pearson PLC
Telefonica SA

Antikorrupsjon

Newmont Goldcorp Corp
Naturgy Energy Group SA
Alstom SA
Engie SA
Medtronic PLC

Investere ansvarlig

Fem største investeringer i miljøporteføljen

Investering i miljøvennlig teknologi

Lavutslippsenergi og alternative drivstoff

- Iberdrola SA
- Semptra Energy
- NextEra Energy Inc
- Linde PLC
- National Grid PLC

Ren energi og energieffektivisering

- Daikin Industries Ltd
- Keyence Corp
- Legrand SA
- Thermo Fisher Scientific Inc
- Eaton Corp PLC

Naturressursforvaltning

- Waste Connections Inc
- DS Smith PLC
- LKQ Corp
- Koninklijke DSM NV
- Xylem Inc/NY

Risikobaserte nedslag

2012-2019

Forventning	Antall selskaper	Markedsverdi (mrd. kr.)
Klimaendring	170	12
Vannforvaltning	46	5
Antikorrupsjon	23	8
Menneskerettigheter	29	5
Annet	14	1
Totalt	282	32

Utelukkelse og observasjoner 31.12.2019

Etiske kriterier

Kategori	Kriterier	Totalt	Markedsverdi (mrd. NOK)
Utelukkelse – produkt	Kullgruvedrift eller kullbasert energiproduksjon	69	60
	Produksjon av særskilte våpentyper	18	81
	Produksjon av tobakk	17	57
Utelukkelse – adferd	Alvorlig miljøskade	15	23
	Bidrag til klimaendringer	0	
	Brudd på menneskerettigheter	5	21
	Grov korrupsjon	2	1
	Andre særlig grove brudd på grunnleggende etiske normer	2	0
	Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner	2	0
	Alvorlig miljøskade / brudd på menneskerettigheter	4	0
Observasjon	Kullgruvedrift eller kullbasert energiproduksjon	14	
	Alvorlig miljøskade	1	
	Brudd på menneskerettigheter	3	
	Grov korrupsjon	2	
	Alvorlig miljøskade / Brudd på menneskerettigheter	1	

Ansvarlig forvaltning

Statens pensjonsfond utland

2019

Nr. 06

1 |

Innledning

Forord	8
Oversikt	12

2 |

Sette prinsipper

Standarder	22
Forventninger	32
Forskning	40

3 |

Utøve eierskap

Stemmegivning	44
Selskapsdialog	56
Selskapsoppfølging	70

4 |

Investere ansvarlig

Risikovurdering	90
Investering	104
Nedsalg	112

Ansvarlig forvaltning

Statens pensjonsfond utland